

Handlingsplan II, vidareutveckling IKS forskningsverksamhet

Uppdrag enligt UFN VT 2024:

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) har gjort en sammanvägd bedömning av självvärderingar, sakkunnigutlåtanden, slutrapporten *Utvärdering och uppföljning av högskolans forskningsverksamhet* (Utskottet för granskning av forskning, UGF), samt institutionernas handlingsplaner, som presenterats för nämnden. Härvid har framkommit angelägna behov av att tydliggöra institutionernas strategiska och operativa forskningsledning, samt att prioritera och konkretisera (med uppföljningsbara och tidsatta målsättningar) de utvecklingsområden som beskrivs i handlingsplanerna.

Uppdragen nedan ska redovisas skriftligt och muntligt till nämnden under VT24, dvs. senast: skriftligen 2024-05-28 inför beredningsmötet, och muntligen på UFN-mötet 2024-06-12.

Del 1: Ledning, samverkan och ny organisation

UFN:s kommentar:

Det har i utvärderingen framkommit att institutionernas forskningsledning ofta uppfattas som otydlig och bitvis även bristfällig. Beskriv och tydliggör hur den strategiska och operativa forskningsledningen inom institutionen är organiserad och hur det övergripande ansvaret för forskningen är fördelad och delegerad inom institutionen.

IKS svar:

Forskningen organiseras i relativt självständiga seminariemiljöer som upprätthåller forskningens fria kunskapssökande princip. Seminariemiljöerna leds och vårdas av seniora forskare i form av professorer eller docenter. Forskningen i existerande grupper behöver dock strategiskt stimuleras och styras för att förstärka hum-samområdet respektive Dava-området. Utifrån grundprincipen om sammanhållna akademiska miljöer arbetar institutionens proprefekter för att hålla ihop utbildning, samverkan och forskning till en gemensam pyramid. Forskningsledningen består av proprefekters arbete i dialog med seminarieledningar. Seminarieledningar resurssätts från interna forskningsanslaget på 5% av tjänst.

Arbetet i seminariegrupper består i forskningspresentationer av artikel- och kapitel-manus liksom av ansökningar av tänkta externa medel. Detta sker bottom-up, dvs efter initiativ från enskilda forskare eller grupper av forskare. Institutionsledningen ser också behov av att utveckla en större forskningsmiljö, bland annat genom inrättandet av ett övergripande högre seminarium relevant för flera forskare i våra relativt små seminariegrupper (Se mål 2, Inrättande av nytt högre seminarium. Se också bilaga med översikt).

Institutionen fokuserar på att bygga upp en livaktig doktorandmiljö över tid inom ett för Högskolan Dalarna konkurrenskraftigt humanistiskt-samhällsvetenskapligt forskningsområde. Detta sker med ett riktat stöd för framskrivande av ett forskarutbildningsområde där institutionen erövrar egna forskarutbildningsrättigheter. En arbetsgrupp för framskrivande av forskarutbildningsrättigheter har i snart två år arbetat med framskrivande av detta område, tillräckligt spetsigt för att vara nationellt akademiskt trovärdigt och tillräckligt brett för att tillvarata den fulla potentialen i den sammanhållna miljön.

Detta har i sin tur mobiliserat konstruktiv kraft från institutionens olika seminariemiljöer som samlats till konferenser, workshops och seminarier kring detta områdestema, som för närvarande heter ”Hållbara samhällen och organisationer”. Här har seniora forskare i form av institutionens professorer och docenter, varit pådrivande i en aktiv arbets- och förankringsprocess. Denna process har präglats av en kombination av bottom-up och top-downprocesser med strategiska vägval för institutionen.

Rent operativt sker detta i nära samarbete mellan linje och kollegiala representanter, där prefekt i spetsen leder och samordnar professorskollegium liksom ämnesföreträdamöten¹, möten där institutionens strategiska mål bearbetas kollegialt.

UFN:s kommentar:

Samarbete över institutions- och lärosätesgränser behöver utvecklas. De porösa gränser mellan institutioner som är en viktig del i strategin fungerar mindre bra. Beskriv hur institutionens forskningsledning och organisation underlättar och stödjer porösa gränser.

IKS svar:

Sedan institutionens bildande har samarbete mellan seminariegrupper stimulerats ekonomiskt med stöttande av personer som gör insatser i institutionsöverskridande seminariemiljöer. Se skiss nedan där tre miljöer är gränsöverskridande; mikrodataanalys, SO-didaktiska seminariet och programmet Nätburen undervisning.

Proprefekter har också haft kontinuerliga men i frekvens varierande träffar för arbete i kontaktytorna mellan institutionerna, där IKS varit drivande i förhållande till ILU. Flera träffar i inledningen av den nya organisationen. Senaste året utan träffar. Från slutet på våren 2024 återupptagna träffar. Precis som forskningsutvärderingen konstaterat har detta fungerat mindre bra under perioden. Det organisatoriska ”skal” som institutionerna utgjort har fått till följd en viss inre institutionslogik som i viss mån tryckt ut gränsöverskridande forskningskontakter. Vid IKS har vi varit medvetna om detta och därför aktivt stöttat forskare i dessa gränssytor.

UFN:s kommentar:

Beakta i ert svar även implementeringen av den reviderade principiella modell för institutionernas organisation som genomförs under 2024 och ska vara fullt implementerad 2025.

IKS svar:

För IKS del har sker arbetet i efter den princip som fastlagts beslutet om institutionernas interna organisation (2023-11-20).

Principen om en prefekt som ansvarar för hela institutionens verksamhet har vid IKS varit i hög grad styrande.

Prefekt följer kontinuerligt institutionens forskningsstrategi genom flera olika kanaler och åtgärder.

- Proprefekters arbete för att få ihop utbildning, samverkan och forskning som sammanhängande helhet.
- Terminsvisa träffar med professorsgruppen och förväntan på professorers insats i utbildning och forskningsledning enligt nya arbetstidsavtalet.

¹ Från och med 25-01-01 enligt rektorsbeslut 23-11-20, benämnda ’Ämnesansvariga’.

DALARNA
UNIVERSITY

- Uppgraderat ämnesföreläsarens roll för medverkan i kvalitet och utveckling. Träff med ämnesföreläsare sker två gånger per termin.
- Linjechefers² starka roll som samlande kraft i institutionens strategi och med ansvar för rekrytering och bemanning som utvecklar den akademiska miljön. Detta är prefektens närmaste arbetsgrupp med frekventa och kontinuerliga möten.
- Terminsvisa träffar med programansvarig.

Institutionen IKS har sedan start utvecklat en ”kultur” där linje och kollegium delar gemensamt på och bär ansvar för akademisk kvalitet. I samtliga ovanstående aspekter utgår institutionen ifrån grundprincipen att personer med ledningsuppdrag ska ha formell vetenskaplig kompetens och ofta krav på senior kompetens.

Del 2: Prioriterade utvecklingsområden

UFN:s kommentar:

Efter presentationerna av institutionernas handlingsplaner i UFN står det klart att de i högre grad måste vara konkreta och möjliga att följa upp. Beskriv med utgångspunkt från institutionens handlingsplan kortfattat tre till fem prioriterade utvecklingsområden grundade i forskningsutvärderingen. Konkretisera i tabellen nedan vilka uppföljningsbara mål som ni valt ut, vilka aktiviteter och resurser som krävs för att uppnå målen, en tidplan för när det ska vara genomfört, och vem som är ansvarig för genomförandet.

IKS svar:

Mål	Aktivitet	Resurser	Tidsplan	Ansvarig
1. Erövrande av utbildningsrättigheter till doktorexamen	Senior skrivargrupp	Medel från interna fo-anslag 2022-2024	Till UKÄ 24-09-15	Professorsarbetsgrupp
2. Aktiv forskningsmiljö Hållbara samhällen och organisationer	Inrättat nytt högre seminarium ”Hållbara samhällen och organisationer” Inrättat ett handledarkollegium	Resurssatt seminarieledning med 5% av interna forskningsanslaget plus proprefekts insats	VT 2024	Proprefekt och professorer
3. Rekrytering doktorander till stabil doktorandmiljö	Externa ansökningar IKS-stöd samt äskande från rektors strategiska reserv	Äskande 2024-2025	2025-2028	Prefekt
4. Gästprofessor	Äskande om finansiering av gästprofessor	Äskande 2024-2025	2025-2027	Prefekt
5. Samverkan	Äskande för finansiering av existerande forskningscentrum samt stöd till utveckling av ytterligare forskningscentrum	Äskande 2024-2025	2025-2027	Prefekt

² Från och med 25-01-01 enligt rektorsbeslut 23-11-20, benämnda ’Avdelningsledare’.

DALARNA
UNIVERSITY

Del 3: Process

UFN:s kommentar:

Beskriv kortfattat hur processen inom institutionen med att konkretisera institutionens handlingsplan har sett ut. Redogör också för de roller och funktioner som har varit delaktiga i att ta fram de prioriterade utvecklingsområden som har lyfts fram ur handlingsplanen, samt hur de prioriterade utvecklingsområdena har förankrats inom institutionen.

IKS svar:

Institutionens strategiska vägval kommuniceras och justeras återkommande genom IL. Inga strategiska beslut vid institutionen fattas utan diskussion i IL där linjechefer och kollegiala representanter möts. Däremellan sker reguljära arbetsträffar kvartalsvis i programansvarigråd, ämnesföreträdaråd, professorskollegium och samverkansråd.

Till institutionens styrka hör en långt utvecklad samarbetskultur där ett delat ansvar utvecklats för övergripande ledning och styrning med information som förmedlas och förankras genom de många roller med särskilda uppdrag som är framskrivna avseende den interna organisationen vid institutionen. Samtliga roller är därmed involverade i utvecklingen vid institutionen; prefekt, proprefekter, avdelningschefer, ämnesföreträdare och programansvariga.

Utvecklingsplanen ska biläggas institutionens kommande VP.

Undertecknas 2024-05-28

Prefekt Institutionen för Kultur och samhälle

Anna Parkhouse

Bilaga 1. Översikt av IKS seminariemiljöer maj 2024

